

Asia: VN/22001/2020

Lausuntopyyntö työryhmän ehdotuksesta Lanzaroten sopimuksen kansalliseksi toimeenpanosuunnitelmaksi vuosille 2022-2025

Lausunnonantajan lausunto

Kuinka hyvin Lanzaroten toimeenpanosuunnitelmaluonnos vastaa mielestänne sopimuksen toimeenpanon tarpeisiin tällä hetkellä?

Hyvin

Mitä haluatte lausua suunnitelmaluonnoksen sisältöä koskien? Voitte kirjoittaa vastauksenne tähän.

Luku 4: lapsiin kohdistuva seksuaalirikollisuus Suomessa

Tähän lukuun tulisi sisällyttää maininta myös siitä, että myös Suomessa asuvia alaikäisiä pakotetaan avioliittoon, jossa he joutuvat seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi. Avioliittoon pakottaminen on kuitenkin mitä suurimmassa määrin piilorikollisuutta, eikä Suomessa ole kattavia tilastoja sen määristä ml. alaikäisistä avioliittoon pakotetuista. Toisaalta Iso-Britannian pakkoavioliittoyksikön (Forced Marriage Unit) vuoden 2020 tapauksista 26 prosentissa uhri oli alaikäinen, mikä viittaa siihen, että tämä globaali ilmiö yleisesti kohdistuu myös alaikäisiin (<https://www.gov.uk/government/statistics/forced-marriage-unit-statistics-2020/forced-marriage-unit-statistics-2020>).

Avioliittoon pakottamisen lisäksi nk. kunniaan liittyvässä väkivallassa voi esiintyä verkossa tapahtuvaa häirintää, esimerkiksi entisen tyttöystävän alastonkuvien levittämistä. Tällä voi olla erityisen vakavat seuraukset uhrille nk. kunniaan liittyvän väkivallan kontekstissa, jossa erityisesti tyttöjen seksuaalisuutta kontrolloidaan yhteisöllisesti. Siksi varhaiseen puuttumiseen ja uhrin suojeluun on panostettava.

Onko teillä toimia, jotka toivotte lisättävän näkyviin toimeenpanosuunnitelmaan jo meneillään olevana toimena (johonkin artiklaan ja sen toimeenpanoon liittyen) tai että haluaisitte olla toteuttamassa jotakin ehdotettua toimenpidettä? Jos kyllä, kuvatkaa tarkasti mitä haluatte lisättävän ja mihin kohtaan.

Luku 6.2. Artikla 5; Lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rekrytointi,
koulutus ja tietoisuuden lisääminen

Ihmisoikeusliiton Älä riko urheilua –kampanjassa nostetaan keskeisinä teemoina esille mm. lapsen oikeudet sekä lapsiin kohdistuva seksuaalinen häirintä ja väkivalta urheilussa. Kampanjan tavoitteena on lisätä urheilutoimijoiden tietoisuutta eri ihmisoikeusteemoista, ml. lapsiin kohdistuva seksuaaliväkivalta, urheilussa harrastetasolta huippu-urheiluun saakka. Kampanja antaa konkreettisia esimerkiksi lapsille turvallisen ja väkivallattoman urheiluympäristön vauhdittamiseksi. Tavoitteena on myös entisestään lisätä tietoisuutta urheilun vastuutahojen velvoitteista ihmisoikeuksien turvaamiseksi ja kunnioittamiseksi.

Kampanjan verkkosivuille on mm. kerätty urheilutoimijoita varten täydentyvää tietoa ja keinoja edistää ihmisoikeuksia koskien mm. lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa. Kampanjointi jatkuu vuonna 2022 ja se tukee Ihmisoikeusliiton laajempaa OKM:n rahoittamaa Ihmisoikeudet haltuun urheilussa – hanketta, jossa mm. koulutetaan urheilun lajiliittoja ja valmentajia ihmisoikeuksista, kuten lapsen oikeuksista ja lapselle turvallisen ympäristön luomisesta urheilussa.

Yleisellä tasolla on tärkeää lisätä lasten parissa työskentelevien henkilöiden ymmärrystä siitä, että alaikäisen henkilön joutuminen pakkoavioliittoon tarkoittaa käytännössä hänen joutumistaan seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi.

Luku 11. Kansainvälinen yhteistyö

Yhteistyötä muiden EU-maiden ja Pohjoismaiden suurlähetystöjen välillä tulisi vahvistaa, jotta Suomesta ulkomaille pakkoavioliittoja (seksuaalista hyväksikäyttöä) varten lähetettyjen alaikäisten henkilöiden oikeusturva toteutuisi nykyistä paremmin ja he pääsisivät halutessaan palaamaan Suomeen.

Onko teillä ehdotuksia, millainen toimenpide tarvittaisiin nuorten keskinäisen väkivallan tilanteeseen? Voitte antaa myös tästä asiasta yleistä palautetta, kuten kertoa omista toimenpiteistänne nuorten keskinäiseen väkivaltaan puuttumiseksi ja sen vähentämiseksi.

-

Miten tyytyväisiä olette auttavien puhelimiten toimintaan? Tulisiko niitä kehittää jollakin tavalla? Miten?

-

Mitä muuta haluatte sanoa tätä toimeenpanosuunnitelmaluonnosta koskien?

-

Latvala Johanna
Ihmisoikeusliitto